

XAVIER CASALS

D'Alcàsser a García-Trevijano

On és la nova extrema dreta espanyola? La resposta no és fàcil. Les formacions que es disputen l'hegemonia d'un espectre ideològic avui marginal són escasses. Entre els més coneguts trobem la Falange (de cert pes però força testimonial) i l'Alianza por la Unidad Nacional (reduïda a Sáenz de Ynestrillas i el seu nucli de fidels). En general, impera un discurs escassament diferent al difós per l'ultradreta durant la transició. Però al seu costat existeixen altres organitzacions innovadores i que aposten per la "transversalitat": unir i articular sectors polítics oposats que tinguin en comú la seva oposició al "sistema", tant perquè aquest es constitueix sobre una democràcia liberal, com per basar-se en una economia capitalista. De fet, l'esfondrament del món soviètic a partir de 1989 va provocar la fallida de l'anticomunisme com a eix central del discurs neofeixista. Ara el seu rearmament ideològic passa per vertebrar un ampli front "antisistema", de composició heterogènia. Així, el partit liderat per Jean-Marie Le Pen ha esdevingut el primer en vot obrer a França i ha conformat un fenomen nou: el "gaucho-lepenisme" (lepenisme d'esquerres). Ha trencat les fronteres polítiques pel seu missatge centrat en la defensa de la "identitat nacional" (no d'interessos de classe), suposadament amenaçada per una immigració extraeuropea massiva o la pèrdua de sobirania que poden comportar els acords de Maastricht. Espanya no ha estat una excepció: l'associació Alternativa Europea, creada a Barcelona el 1993, es va definir inicialment com a "nacional-bolxevic" (inspirant-se en el Front de Salut Nacional rus, que entre 1992 i 1993 aglutinà comunistes i ultranacionalistes). Avui promou una Liga Social Republicana i vol concórrer a les eleccions. En paràmetres diferents, però també "transversals", se situa Democracia Nacional [DN], que segueix especialment Le Pen. Constituïda a Madrid el mateix dia que es van dissoldre les Juntas Españolas (29 de gener de 1995), DN aglutinà inicialment militància ultradretana d'origens diversos. Liderada per Francisco José Pérez Corrales, intenta adaptar temes reeixits de l'extrema dreta europea, com la de-

fensa de la "identitat nacional" (aquí pretesament amenaçada per la desintegració territorial) i l'oposició a la UE. Aquest afany també es visible en la seva autodefinició de partit "transversal", que preconitza un pacte entre el PP i IU. Alhora, els seus seguidors no es vinculen mai explícitament a l'ultradreta ni als seus referents ideològics més habituals (elogi del franquisme, l'ultracatolicisme). La seva darrera universitat d'estiu (celebrada aquest estiu a Granada) ha reflectit aquest perfil rupturista, ja que entre els conferenciants figuraven el notari Antonio García-Trevijano, el vice-president del FN francès, Dominique Chaboche, Fernando García i Juan Ignacio Blanco, president i secretari respectivament de la Fundación Ninas de Alcàsser. Segons DN, el primer va destacar "*la actual oligarquía corrupta que padecemos*" (resultat del pacte entre oligarquies franquistes i oposició que va evitar "*una democracia verdadera*"), el desinterès de la classe política i del sistema per "*recuperar el patriotismo y la conciencia nacional*" i va al·ludir a "*las campañas de desacreditación que [ell] sufre*". Chaboche va fer un al·legat contra la Unió Econòmica, "*que llevará a una pérdida de derechos, libertades y soberanía nacional*" i va exhortar "*a presentar batalla a los planes del capitalismo apátrida y el mundialismo*". García

***"Quelcom de nou
succeeix a
l'ultradreta
autòctona,
fins fa poc
dominada pels
valors del
'18 de julio".***

i Blanco mostraren el convenciment que existeixen importants xarxes de pederàstia a l'estat, però que, a diferència de Bèlgica i França, "*en España rige la ley del silencio*". Altres intervencions incidiren en la consideració del patriotisme "*como un valor ético universal*" (Laureano Luna) i "*porque no nos conviene*" la UE (Jesús Gómez). Heus ací una combinació política amb possible futur: oposició a la nova Europa, republicanisme "antisistèmic", invocació a retrobar la consciència nacional i atenció a la inseguretats ciutadana. Quelcom de nou succeeix a l'ultradreta autòctona, fins fa poc dominada pels valors del "18 de julio": assistim a la lenta emergència del "postfeixisme".

**Doctor en història
Professor de la Universitat Ramon Llull*